

א. יש לדעת את שמותיהם של בני ישראל, שהם יוצאי צבא, על מנת שיוכלו לקרוא להם בשמם בשעת מלחמה.

ב. יש לדעת את שמותיהם של הבכורים מכיון שבמהמשך הפרשה כתוב, שהכניסו את כל שמות הבכורים בגורל, כדי לדעת את מי פדה לוי ומי צריך לשלם חמשה שקלים, ולכן גם הם נפקדו בשמות.

אולם לגבי הלויים - יש צורך לדעת רק את מספרם, למשפחותם.

(מהרי"ל דיסקין)

"לבני שמעון... פקדיו" (א, כב)

מדוע רק כאן, אצל שמעון, נאמר "פקדיו", בעוד שאצל כל שאר השבטים, השתמשה התורה במלה "פקדיהם" - "פקדיהם למטה ראובן", "פקדיהם למטה גד", "פקדיהם למטה יהודה", וכן בכלם?

נתן להסביר ולומר שבמלה "פקדיו", רמזה כאן התורה למספר האנשים, העתידים להפקד מהשבט, דהיינו להחסר ממנו, לאחר שיחטאו בבעל פעור.

במנין כאן, מנה שבט שמעון 59,300 איש. ואלו במנין שלאחריו (להלן כו, יד), שנצרכה לאחר שנהרגו החוטאים, מנו בני שמעון רק 22,200 איש.

נמצא שנחסרו מהמנין הראשון 37,100 איש (37,100 = 22,200 - 59,300). והנה גימטריית המלים "ל"ז אלה ומאה" היא 200 פגימטריית המלה "פקדיו" - 200

(אגרא דכלה)

"לבני יוסף לבני אפרים" (א, לב)

נשאלת השאלה מדוע נזכר יוסף על נשיא שבט אפרים, ולא על מנשה?

כמה טעמים ישנם להחשיב את שבט אפרים, יותר משבט מנשה: א. אפרים בעל דגל הוא.

ב. יעקב הקדים את אפרים למנשה ועשאו בכור.

ג. בני אפרים רבים היו מבני מנשה.

(רמב"ן)

"בני נפתלי" (א, מב)

למה אצל כל השבטים כתוב לבני, ורק אצל נפתלי כתוב בני? בשם האריז"ל נאמר שבהתחלה שמו את כל הפתקים בתבה גדולה, ואז בא כל נשיא שבט עם תבה ריקה, והיה מוציא את הפתקים ופותחם, ואם היה מוצא שזה מבני שבטו היה שם את זה בתבתו, לפיכך אצל כל שבט כתוב "לבני" כלומר הפתקאות ששייכות לבני שבטו, אבל אצל שבט נפתלי לא היה צריך הנשיא לברר פתק, כיון שהוא השבט האחרון, וממילא כל מה שנשארו היה שלו, משום כך כתוב "בני" נפתלי.

(העמק דבר)

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (א, א)

נאמר במדרש: "בשלושה דברים נתנה תורה: באש, במים ובמדבר" - מה פרושם של הדברים?

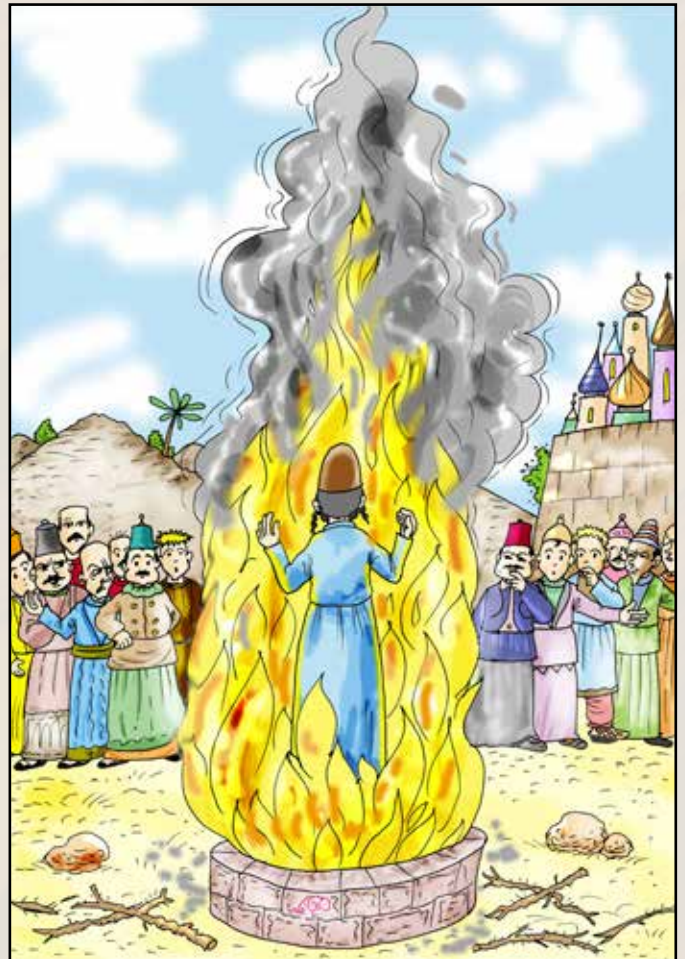
נתן לבאר שקיומו של עם ישראל הוא בזכות מסירות הנפש לקדוש ברוך הוא, ובזכות האמונה התמימה בו.

מסירות נפש זו קימת בכל הדורות, ותחלתה אצל אברהם אשר נזרק לכבשן האש בגלל אמונתו בה.

אברהם העניק כח זה לבניו, אשר קפצו אל המים הגועשים בים סוף, על פי צווי ה' - "ויסעו".

ועליהם אמר ה': "זכרתי לך חסד נעוריה... לכתה אחרי במדבר בארץ לא זרועה".

(מהר"ם שפירא)

[מתוך "הפרשה מספרת לי"]

"שאו את כל עדת בני ישראל למשפחתם... בחספר שמות" (א, ב)

מפני מה צוה ה' לפקד את בני ישראל ואת הבכורים גם בשמותם, ואלו הלויים נפקדו רק למשפחותם ולא בשמותם?

כדי לבאר זאת, יש להבין מה היה הצורך בידיעת שמותיהם של הנפקדים:

הלולא דצדיקיא | חיים הפקוביץ

רבי ישראל ב"ר ברוך הגר האדמו"ר מויזניץ ב' אהבת ישראל < יום שני ב' סיון (תרצ"ו)

אהבת ישראל בערה כאש בעצמותיו של האדמו"ר רבי ישראל. אהבה ללא תנאי וללא סיג.

מעשה ונכנס לפניו יהודי אלמוני בכדי לקבל את ברכתו. הרבי קבלו בכבוד רב, שוחח עמו ארכות, וליוהו עד לפתח ביתו. כאשר תמהו בני הבית, מדוע יצא מגדרו וכבד את היהודי שנראה פשוט למראה, ענה רבי ישראל:

"העולם מלא בכל כף הרבה שנאת חנם, מתר לי לנהג כנגד זאת גם במעט אהבת חנם".

רבות עסק הרבי בהצלת אחיו היהודים מגויס לצבא הרוסי, ופעמים רבות פעל בדרכים פלאיות לחלוצם מגורל זה, וכפי שנזכר מהמעשה הבא:

ביום בהיר אחד התנדפק אדם על אטליזו של השוחט היהודי בעירה קטנה סמוך לגרוסורדין.

"הרבי מויזניץ שלח אותי אליה, כדי שתשחררני מהצבא" כף אמר.

השוחט פתח זוג עינים נדהמות:

"לשחרר אותך מגויס? אני??? כבר שלושים שנה עסוק אני רק בדרך אחד: שחטת עופות ובהמות. מה לי ולקסרקסטיני הצבא הרוסי? פנראה חלה כאן טעות. הרבי התפונן שתפנה למישהו אחר".

אך הלה היה עקשן: "בעל משפחה אנוכי ומטפל בילדים קטנים. לא אוכל להתגייס לצבא ולהפקיר את משפחתי. לא אזוז מפאן עד שתשחררני מעל הגויס"

וכך היה. אותו יהודי התנחל באטליז במשך כל היום, ונשארו ללון גם בלילה, עד שבבקר אמר לו השוחט:

"רואה אני שלא אוכל להיפטר ממך בקלות. עצתי היא שנצא יחדו ברכבת אל גרוסורדין ונכנס אל הקדש פנימה בכדי לברר, מה היתה פונת הרבי".

היהודי הסכים לכה ברצון, ותכף ומיד יצאו השניים לדרך.

באחת מתחנות העצירה, עלו לרכבת שני קציני צבא רוסיים והתישבו במושב פנוי מול מידעניו. השוחט היהודי חש כי אחד הקצינים נועץ בו מבט ממשך. לקראת סיום הנסיעה קם

הקצין ופנה אליו: "האם אתה מפירני?"

משהשיב השוחט בלאו מחלט, נענה הקצין והציג את שמו ועיר מגוריו. אז נזכר השוחט כי אכן אותו קצין התגורר בילדותו ליד בית הוריו, ויחדו היו משחקים ומשתובבים בחצרות העירה.

ספר השוחט לידידו החדש ישן את סבת נסיעתו לגרוסורדין, והחנה באצבעו כלפי בן לויתו.

"הבא לי את צו הגויס שקבל חברך" בקש הקצין.

חיש מהר פשפש היהודי בצוררו עד ששלף את צו הגויס.

הקצין עין כה וכה, המהם פה ושם, והודיע חגיגית:

"צו זה נתן בלשפה המחוזית הנתונה תחת שליטתי, כאות לידידותנו משכבר הימים, הריני מבטל את הצו, משל לא היה ולא נברא".

מעשה ופרצה בגליציה מגפה קשה אשר הפילה חללים רבים. באחד הימים, עת יצא הרבי מביתו להתפלל שחרית, עצר לפתע והתענין אצל הגבאי על מצב התפשטותה של המגפה, ומששמע כי המצב קשה וחמור, סב על עקבותיו וחזר לביתו. הוא חלץ את הגארטל' והורה למשמש בקדש ר' קלמן: "הא לך הגארטל, שב על כסאי. כעת אתה האדמו"ר ואני אהיה המשמש".

ר' קלמן היה המום: "ימחל לי הרבי, אך אינני מסגל"

האדמו"ר רבי ישראל לא התמהמה וקרא לגבאי השני שנכח בחדר, ר' חיים, ובקש ממנו שישב על כסאו עם הגארטל. והוא הרבי יהפך למשמשו.

בלית ברירה הסכים לכה ר' חיים והתישב על הכסא.

כעת נעמד הרבי על ידו וקרא בקול:

"בעת עריכת השלחן, כאשר אני יושב על כסאי ואלו ר' חיים עומד ומשמש כגבאי, לעתים יש רעש בקהל. אנשים מתלחשים באמצע דברי תורת. ור' חיים עומד ומבקש: "שקט, שקט". אך יש כאלו שלא נענים לבקשתו וממשיכים להתלחש בינם לבין עצמם. אך כעת, אני הוא זה שעומד בתפקיד המשמש, ונבדאי לי הפל יציתו. ואני דורש שקט, שקט, שקט!!!"

כעבר ימים לא רבים נעצרה המגפה, ושקטה שקט פלאי.

לאחר הסתלקותו של האדמו"ר רבי ישראל מלא את מקומו בקדש בנו הרה"צ רבי חיים מאיר, בעל ה"אמרי חיים".

בשנת תש"ג, בעיצומם של ימי השואה הארוכה, הדפס ויצא לאור בגרוסורדין ספרו החשוב של רבי ישראל - "אהבת ישראל". זכותו תגן עלינו

הילד שלכם יאהב את החג

חג השבועות של הילדים!

ניתן להשיג באידיש ובאנגלית

סיפור מגילת רות ערוך ומתאם להילאי 3 ומעלה, מלווה באורים מרהיבים המחברים את הילד לסיפור המגילה בצורה מרתקת. העניקו לילדיכם חג שמח ושעות של הנאה יהודית אמיתית.

